

SIVILOMBUDET

JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Vår referanse
2024/2277

Deres referanse

Vår saksbehandler
Inga Tollefsen Laupstad

Dato
27.09.2024

Svar på tilbakemelding på Sivilombudets anbefalinger etter undersøkelse av plasser for mindreårige i Indre Østfold fengsel, Eidsberg avdeling

Vi viser til brev fra justis- og beredskapsministeren av 23.09.2024 som svar på Sivilombudets anbefaling etter undersøkelse av situasjonen for mindreårige i Indre Østfold fengsel, Eidsberg avdeling (Eidsberg fengsel).

Sivilombudet anbefalte at ordningen med å plassere mindreårige i fengselet opphører umiddelbart, og at det umiddelbart iverksettes tiltak som sikrer at mindreårige ikke plasseres i fengsel for voksne uten at det er vurdert at dette er til barnets beste.

Justis- og beredskapsministeren bekrefter i sitt svar at fengsling av barn skal skje i samsvar med kravene som stilles i FNs barnekonvensjon og øvrig gjeldende regelverk. Samtidig viser statsråden til at regjeringen har signalisert at man tar sikte på å øke kapasiteten i ungdomsenhetene i 2025 og 2026, og at departementet vil komme tilbake til dette i forbindelse med fremleggelse av statsbudsjettet for 2025.

Justis- og beredskapsministeren informerer videre om at ungdomsteamet i Eidsberg fengsel nå skal være fullt bemannet, og at mindreårige i fengselet skal ivaretas av teamet. Det understrekes at det er et mål for regjeringen at barn ikke skal plasseres med voksne i fengsel. Vi merker oss også at departementet vil følge opp Sivilombudets funn om manglende regulering og styring, og at Kriminalomsorgsdirektoratet har opplyst at et forbedret rapporteringssystem er under utvikling.

Dette er positive signaler som etter hvert kan føre til en bedring av situasjonen for barn i fengsel. Sivilombudet konstaterer at situasjonen for mindreårige som settes i fengsel i dag og fram til nye plasser er etablert, fortsatt er at barn soner sammen med voksne og uten at det er gjort en konkret vurdering av barnets beste. Departementet har ikke iverksatt tiltak for å umiddelbart avslutte ordningen med å sette mindreårige i Eidsberg fengsel, slik Sivilombudet anbefalte.

Sivilombudet er kjent med at barn fortsatt plasseres i Eidsberg fengsel for menn og i flere andre voksenfengsler. Et av disse fengslene (Larvik) hadde, ifølge

Kriminalomsorgsdirektoratets tall, dobbelt så mange fengselsdøgn med mindreårige som Eidsberg fengsel i årets første fire måneder. Noen av oppholdene varte i flere uker.

Sivilombudet understreker at en situasjon for mindreårige som den som ble avdekket under vårt besøk, utgjør en stor risiko for brudd på FNs konvensjon mot tortur og annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff og på Den europeiske menneskerettighetskonvensjon artikkel 3. Vi understreker at en manglende konkret vurdering av barnets beste i hvert enkelt tilfelle hvor det er aktuelt å plassere en mindreårig i et fengsel med voksne, også vil innebære et brudd på barnekonvensjonens artikkel 37 c. Slik vi leser tilbakemeldingen på Sivilombudets rapport, er det ikke iverksatt tiltak for å sikre at en slik vurdering alltid gjøres.

På denne bakgrunn understreker vi vår sterke bekymring for statens ivaretagelse av barn som i dag plasseres i varetekt eller soner i fengsler for voksne, og vi gjentar vår anbefaling om at det umiddelbart sikres at barn ikke plasseres i fengsel med voksne, med unntak av de særlige tilfeller der dette er vurdert å være til det aktuelle barnets beste.

Alvoret i situasjonen gjør at Sivilombudet vil følge tett med på forholdene for barn i fengsel framover.

Hanne Harlem
sivilombud

Helga Fastrup Ervik
avdelingssjef

Dette brevet er godkjent etter gjeldende interne rutiner og har derfor ikke håndskrevet underskrift.